

ПРЕПОРЪКИ

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 27 март 2014 година

относно втория координиран план за контрол с цел да се установи разпространението на измамни практики при търговията с някои храни

(текст от значение за ЕИП)

(2014/180/ЕС)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните⁽¹⁾, и по-специално член 53 от него,

като има предвид, че:

- (1) С член 53 от Регламент (ЕО) № 882/2004 Комисията се упълномощава при необходимост да препоръча изпълнението на координирани планове за контрол, организирани *ad hoc*, по-специално с цел да се установи разпространението на рискове във връзка с фуражите, храните и животните.
- (2) В Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾ са определени приложимите за всички храни правила на Съюза относно етикетиранието.
- (3) Съгласно Директива 2000/13/ЕО етикетиранието и използваните методи не следва да въвеждат в заблуда потребителите, по-специално по отношение на характеристиките на храната, и в частност нейното естество и идентичност. Освен това, при липса на конкретни разпоредби на Съюза или национални разпоредби, търговското наименование следва да бъде обичайното наименование в държавата членка, в която се продава храната, или описание на храната, което е достатъчно ясно, за да позволи на купувачите да определят истинското ѝ естество.
- (4) Върху етикета на предварително опакованите храни, предназначени за крайните потребители или за заведенията за обществено хранене, трябва да бъдат посочени всички съставки. По-специално при храните, съдържащи месо и предназначени за крайните потребители или за заведенията за обществено хранене, директно върху

опаковките или върху прикрепени към тях етикети трябва също така да са посочени животинските видове, от които е получено месото. В случай че дадена съставка се съдържа в наименованието на храната, нейното количество, изразено в проценти, трябва също да бъде посочено в списъка на съставките, за да не се допусне въвеждане в заблуждение на потребителите по отношение на идентичността и състава на храната.

- (5) В Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾ са предвидени допълнителни изисквания за етикетиранието, приложими за конкретни храни от животински произход. По-конкретно в него се предвижда, че върху опаковките на стоки, предназначени за доставка на крайни потребители и съдържащи, наред с други съставки, мляно месо от еднокопитни животни, трябва да има текст, посочващ, че продуктът трябва да премине термична обработка преди консумация, ако и доколкото това се изисква от националните разпоредби на държавата членка, на чиято територия продуктът се пуска на пазара.
- (6) След официалните проверки, проведени от декември 2012 г. насам в редица държави членки, Комисията бе уведомена, че някои предварително опаковани продукти съдържат конско месо, което не е обозначено в списъка на съставките, поставен директно върху опаковката или върху етикет, прикачен към нея. Вместо това в наименованията на някои такива храни и/или в придружаващия ги списък на съставките подвеждащо се упоменава единствено наличието на говеждо месо.
- (7) В съответствие с член 17 от Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾ стопанските субекти в хранителната промишленост на всички етапи от производството, преработката и разпространението в рамките на контролираните от тях предприятия гарантират, че съответните храни отговарят на изискванията на законодателството в областта на храните, приложими за тяхната дейност, и проверяват дали тези изисквания са спазени.

⁽¹⁾ ОВ L 165, 30.4.2004 г., стр. 1.

⁽²⁾ Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно етикетиранието, представянето и рекламата на храните (ОВ L 109, 6.5.2000 г., стр. 29).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно специфични хигиенни правила за храните от животински произход (ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 55).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните (ОВ L 31, 1.2.2002 г., стр. 1).

- (8) В Препоръка 2013/99/ЕС на Комисията ⁽¹⁾ беше препоръчано в продължение на един месец държавите членки да изпълняват координиран план за контрол с цел да се установи разпространението на измамни практики при търговията с някои продукти. Препоръчаният план за контрол се състоеше от две действия. Първото действие включваше подходящи проверки в търговската мрежа на дребно и в други обекти с цел да се установи дали предварително опакованите храни и храните, които не са предварително опаковани, съдържат конско месо, което не е правилно обозначено върху етикета, или — при храните, които не са предварително опаковани — дали информацията за наличие на конско месо е на разположение на потребителите или на заведенията за обществено хранене. Второто действие включваше извършването на подходящи проверки в предприятията, обработващи конско месо, предназначено за консумация от човека, включително храни с произход от трети държави, с цел откриване на остатъци от фенилбутазон.
- (9) Резултатите от координирания план за контрол потвърдиха, че продължава да съществува несъответствие със законодателството, приложимо към етикетирания на месните продукти в повечето държави членки. Поради това е необходимо координираният план за контрол да бъде продължен с втори кръг от проверки в търговската мрежа на дребно и други обекти, за да се установи дали практиките, констатирани по време на първия координиран план за контрол, продължават да съществуват.
- (10) От друга страна, официалните проверки, извършени с цел откриване на остатъци от фенилбутазон, не показаха наличие на мащабно продължаващо несъответствие; поради това на сегашния етап няма основания да се препоръчва втори кръг от координирани проверки по този въпрос.
- (11) По време на първия координиран план за контрол референтната лаборатория на Европейския съюз за

животински протеини във фуражите предостави консултации относно използването на методи за откриване на наличието на протеини от недекларирани видове в пробите. За техния анализ все още няма валидиран метод, но след консултации с експерти препоръката за използване на хармонизиран протокол беше актуализирана от гореспоменатата лаборатория и е на разположение на нейния уебсайт.

- (12) Държавите членки следва да уведомят Комисията за използваните методи, резултатите от проверките и мерките, предприети в случай на положителни констатации, в рамките на определен срок и в хармонизиран формат.
- (13) След като се консултира с Постоянния комитет по хранителната верига и здравето на животните,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

1. Държавите членки следва да изпълняват координиран план за контрол в продължение на четири последователни седмици в периода от 21 април до 16 юни 2014 г. в съответствие с приложение I към настоящата препоръка.
2. Най-късно до 22 юли 2014 г. държавите членки следва да докладват резултатите от официалните проверки, проведени в съответствие с точка 1, и всички предприети мерки за прилагане във формата, посочен в приложение II към настоящата препоръка.

Съставено в Брюксел на 27 март 2014 година.

За Комисията
Tonio BORG
Член на Комисията

⁽¹⁾ Препоръка 2013/99/ЕС на Комисията от 19 февруари 2013 г. относно координиран план за контрол с цел да се установи разпространението на измамни практики при търговията с някои продукти (ОВ L 48, 21.2.2013 г., стр. 28).

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Втори координиран план за контрол с цел да се установи разпространението на измамни практики при търговията с някои храни

ДЕЙСТВИЯ И ОБХВАТ НА КООРДИНИРАНИЯ ПЛАН ЗА КОНТРОЛ

А. Продуктов обхват

1. Храни, предлагани на пазара и/или етикетирани като съдържащи говеждо месо (напр. мляно месо, предварително обработено месо и месни продукти) като преобладаваща месна съставка и попадащи в следните категории:
  - а) предварително опаковани храни, предназначени за крайните потребители или за заведенията за обществено хранене, които са етикетирани като съдържащи говеждо месо като преобладаваща съставка;
  - б) храни, които не са предварително опаковани и се предлагат за продажба на крайните потребители или на заведенията за обществено хранене, и храни, опаковани на мястото на продажба по искане на потребителя или предварително опаковани за пряка продажба, които се предлагат на пазара и/или са обозначени по друг начин като съдържащи говеждо месо като преобладаваща съставка в месната част на продукта.
2. За целите на координирания план за контрол се прилага определението за „предварително опакована храна“, посочено в член 1, параграф 3, буква б) от Директива 2000/13/ЕО.
3. За целите на координирания план за контрол се прилагат определенията за „мляно месо“, „предварително обработено месо“ и „месни продукти“, съдържащи се в точки 1.13, 1.15 и 7.1 от приложение I към Регламент (ЕО) № 853/2004.

Б. Цел

Компетентните органи следва да извършват официални проверки, за да установят дали продуктите, посочени в точка А, съдържат конско месо, което не е правилно обозначено върху етикета, или — при храни, които не са предварително опаковани — дали информацията за наличие на конско месо е на разположение на потребителите или на заведенията за обществено хранене в съответствие с разпоредбите на Съюза и, когато това е целесъобразно, с националните разпоредби.

В. Пунктове за вземане на проби и процедура

1. Пробата следва да бъде представителна за съответните продукти в държавата членка и да обхваща различни видове продукти.
2. Вземането на проби от продуктите следва да се извършва в търговските обекти за продажба на дребно (напр. супермаркети, по-малки магазини, месарници), като може да включва и други обекти (напр. хладилни складове).

Г. Брой на пробите и ред за тяхното вземане

В таблицата по-долу е посочен ориентировъчният препоръчан брой проби, които да бъдат взети в посочения в точка 1 от препоръката срок. Разпределението на пробите по държави членки е направено въз основа на данните за броя на населението, като минималният брой е 10 проби от съответните продукти за държава членка за срок от 30 дни.

Храни, предлагани на пазара като съдържащи говеждо месо	
Държава на продажба	Препоръчан брой проби
Франция, Германия, Италия, Обединено кралство, Испания, Полша	150
Румъния, Нидерландия, Белгия, Гърция, Португалия, Чешка република, Унгария, Швеция, Австрия, България	100
Литва, Словакия, Дания, Ирландия, Финландия, Латвия, Хърватия	50
Словения, Естония, Кипър, Люксембург, Малта	10

Д. Метод

Следва да се използва следният протокол:

1. Всички проби следва да бъдат подложени на първоначален скрининг с цел да се открие наличието на конско месо в месото (като съотношение спрямо теглото на месната част, тегловни проценти) при равнище от 0,5 % или повече. Изборът на метод за скрининг е по желание на държавите членки.
2. Само пробите, определени като положителни след провеждането на скрининга по параграф 1, следва да се подлагат на потвърдителен тест с използване на RT-PCR, който е насочен към митохондриалната ДНК с цел да се установи наличието на конско месо в месото (като съотношение в тегловната част, тегловни проценти) при равнище от 1 % или повече. Методът, използван за потвърждение, трябва да бъде калибриран към стандартизирана контролна проба от прясно месо, получена от референтната лаборатория на Европейския съюз за животински протеини във фуражите.
3. Всички потвърдителни тестове по параграф 2 в дадена държава членка следва да се извършват в лаборатория, определена за целта от компетентния орган. Определената лаборатория може да се намира в друга държава членка след постигане на споразумение с компетентния орган на тази държава членка. Задължително условие за определената лаборатория е тя да бъде сертифицирана по ISO 17025 за съпоставими изследвания. Определената лаборатория може да е участвала и в първоначалния етап на скрининга.

Имената и адресите на определените лаборатории, участващи в потвърдителните тестове, следва да бъдат предадени на референтната лаборатория на Европейския съюз за животински протеини във фуражите, която ще публикува тази информация на своя уебсайт.

По-подробни насоки относно потвърдителния метод са на разположение на уебсайта на референтната лаборатория на Европейския съюз за животински протеини във фуражите на адрес <http://eurl.craw.eu/en/164/legal-sources-and-sops>

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Формат за докладване на резултатите съгласно член 2

Категория продукт	Брой проби	Използван метод на изследване (вид и марка на теста) в 1-вия кръг на скрининга	Брой положителни резултати след 1-вия кръг на скрининга ($\geq 0,5\%$)	Метод на изследване, използван в кръга за потвърждение	Брой положителни резултати след 2-рия кръг в определената лаборатория ($\geq 1\%$)	Коментари
Общ брой проби						
Общ брой положителни проби след 1-вия кръг на скрининга						
Общ брой положителни проби след 2-рия кръг за потвърждение в определената лаборатория						

Формат за докладване на мерките за прилагане съгласно член 2

Брой положителни констатации в случаите на въведените до момента мерки за прилагане	
Ако е възможно, представете най-често използваните мерки за прилагане (не повече от три точки)	
Брой положителни констатации в случаите, в които до момента не са въведени мерки за прилагане	
Ако е възможно, представете най-честите причини за неизползване на мерки за прилагане (не повече от три точки)	